

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3CoE/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200377
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5820200377.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Sučíka a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Moniky Liptákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. O., nar. XX.XX.XXXX, v tomto konaní maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov, matky/ oprávnenej: Mgr. G. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, S. S., právne zastúpená: JUDr. Eva Luticová, advokátka so sídlom M. XX, A. a otca/povinného: F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, v konaní o návrhu matky na výkon rozhodnutia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, č.k. 3Em/1/2020-318 z 18.11.2020, takto

rozhodol:

Krajský súd uznesenie okresného súdu z r u š u j e a konanie o výkon rozhodnutia z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd návrh matky - oprávnenej na nariadenie výkonu rozhodnutia rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k.: 1P/24/2018-803 zo dňa 12.12.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k.: 11CoP/16/2020-1070 zo dňa 30.06.2020, zamietol. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd konštatoval, že vzhľadom na preukázateľnú existenciu intrapsychických konfliktov mal. B. vo vzťahu k matke, ktoré zatiaľ maloletý nespracoval, za situácie že tento negatívne vníma nátlak matky na nútený kontakt s ním, súd návrh matky na nariadenie výkonu rozhodnutia zamietol, keďže v danom prípade vzhliadol existenciu ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré sa otec nemôže podrobovať rozhodnutiu, kde uvedené dôvody spočívajú v skutočnosti, že mal. dieťa sa samo vyhýba stretnutiam s matkou.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podala matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedla, že povinnosť riadne dieťa pripraviť na stretnutie s matkou neznamena len „zbalenie nevyhnutných osobných vecí dieťaťa“ ale aj duševnú prípravu dieťaťa na to, že bude s matkou a že s ňou stráví víkend. Tieto povinnosti si otec maloletého sústavne a opakovane neplní. Práve naopak, zo správania maloletého jednoznačne vyplýva, že otec svoje negatívne názory na matku (a jej súčasného partnera) prezentuje svojmu synovi a tento následne pod vplyvom týchto negatívnych názorov a postojov odmieta kontakt a stretnutia so svojou matkou. Má zato, že súd v predmetnom konaní nepostupoval v súlade so svojou povinnosťou sledovať „záujem dieťaťa“. Súd mal v predmetnej veci prijať také opatrenia, ktoré by zabezpečili, aby súdom priznané právo matky mať kontakt so svojim synom bolo realizované. Konajúci prvostupňový súd dospel v predmetnom konaní na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uznesením súd deklaroval stav „nevymožiteľnosti“ Rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 1P/24/2018-803 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11CoP/16/2020-1070, čím matke (oprávnenej) zasiahol do práva

na súdnu ochranu jej priznaných práv. Oprávnená preto odvolací súd žiada, aby uznesenie Okresného súdu č.k. 3Em/1/2020-318 zo dňa 18.11.2020 zrušil. V rámci ďalšieho konania potom žiada, aby súd nariadil vykonanie znaleckého dokazovania na zistenie prítomnosti syndrómu zavrhnutého rodiča, a tiež psychického týrania a manipulácie syna zo strany otca. Ďalej v primárnej fáze výkonu rozhodnutia, pred uskutočnením samotného výkonu rozhodnutiu, súd žiada o uskutočnenie výzvy pre povinného (otca maloletého) na dobrovoľné plnenie povinnosti, s tým, že v prípade, ak bude takáto výzva bezvýsledná, súd uloží povinnému pokutu do 1000,- EUR. V rámci výkonu rozhodnutia zároveň žiada, aby súd určil povinnému (otcovi) povinnosť zúčastniť sa so synom terapie v Centre pedagogického - psychologického poradenstva a prevencie, Predmestská 1613, 01001 Žilina u Mgr. T. L..

4. Otec sa k odvolaniu matky vyjadril, že obsah odvolania je totožný s obsahom, ktorý prezentovala na pojednávaní na okresnom súde. Zamietnutie výkonu rozhodnutia nie je rozhodnutím, resp. vynesením iného rozsudku, ktorý by nejakým spôsobom obmedzoval alebo pozbavoval rodičovské práva matky. Sama matka v odvolaní priznáva, že od svojho odchodu sa voči synovi nesprávala vždy morálne, priznáva, že urobila veľa chýb a správa sa k nemu hrubo. Spoločnosť TENENET vo svojej záverečnej správe odporučila, že sa obaja rodičia majú podrobiť dobrovoľnému vyšetreniu osobnosti. Matka prešetrenie osobnosti odmietla a tiež odmietla aj prešetrenie syna. Otec je otvorený ďalším možnostiam, ktoré budú prebiehať za účelom stabilizácie celej situácie a zmiernenia napätia narušených vzťahov v občianskom združení NÁVRAT. Odvolací súd žiada, aby napadnuté uznesenie potvrdil.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo k odvolaniu matky uviedol, že v rámci vykonávania opatrení boli rodičom sprostredkované viaceré odborné metódy. Napriek realizácii odborných metód nedošlo k zlepšeniu komunikácie medzi rodičmi a maloletý B. naďalej odmieta kontakt s matkou a prenocovaním a od septembra 2020 odmieta akýkoľvek kontakt s matkou. Orgán SPODaSK zadal otcovi úlohu, aby pre maloletého B. zabezpečil psychologické vyšetrenie, ktorým by bolo možné objektivizovať matkine podozrenie ohľadom psychického týrania maloletého syna otcom. Uvedené týranie nevyplývalo zo zistenia sociálneho pracovníka ani špecialistu pre sociálne poradenstvo ale z opakovaných vyjadrení matky počas realizácie odbornej metódy, ktorá bola realizovaná Centrom TENENET. Orgán SPODaSK aj po ukončení opatrení, ktoré boli realizované v rokoch 2018 až 2020, ktorými nedošlo k zlepšeniu situácie v rodine, naďalej hľadal možnosti odbornej pomoci rodine. Listom zo dňa 18.12.2020 boli rodičia povzbudzovaní, aby sa dohodli na spoločnom stretnutí, ktoré by bolo realizované na UPSVaR Námestovo. Zo strany rodičov k dohode nedošlo. Pre rodičov maloletého bola sprostredkovaná ďalšia odborná pomoc realizovaná občianskym združením NÁVRAT, s ktorou rodičia súhlasili a ktorej cieľom je realizácia asistovaného styku maloletého s matkou. Úrad neodporúča, aby bola nariadená otcovi a maloleťmu povinnosť zúčastniť sa terapie v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktorú navrhuje matka. Je toho názoru, že nie je možné realizovať výkon rozhodnutia pokiaľ nebude u maloletého spracovaný hnev na matku a pokiaľ rodičia nezmenia svoje správanie a vzájomnú komunikáciu.

6. Otec k vyjadreniu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo uviedol, že s ním súhlasí. Poznamenal, že momentálne prebieha dobrovoľne navrhované vyšetrenie, ktoré im bolo odporúčané spoločnosťou TENENET v poslednej správe, ktoré okrem iného malo potvrdiť alebo vyvrátiť tvrdenie matky ohľadom psychického týrania maloletého B..

7. Matka k vyjadreniu otca uviedla, že nie je pravdou, že odmieta vyšetrenie duševného stavu maloletého B.. Tvrdí, že práve otec zmaril vyšetrenie, pretože v deň vyšetrenia sa údajne nedalo maloleťmu pripojiť na video hovor. Nesúhlasí s postupom a vyjadreniami kolíznej opatrovníčky.

8. Otec odmieta tvrdenia matky, že zmaril vyšetrenie na posúdenie psychického stavu maloletého. So psychologičkou je stále v kontakte. Naopak matka nedala súhlas na takéto vyšetrenie.

9. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) v spojení s § 2 ods. 1 CMP, po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania (§ 372 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil a konanie o výkon rozhodnutia podľa § 390 písm. a) CMP zastavil.

10. V zmysle ust. § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. V zmysle § 389 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

12. V zmysle § 390 písm. a) CMP súd aj bez návrhu uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak sa exekučný titul dovtedy nestal vykonateľným.

13. Obdobne ako každý druh výkonu rozhodnutia, aj tzv. personálne exekúcie predstavujú mimoriadny zásah do práv všetkých zúčastnených subjektov. Je nepochybné, že najnegatívnejší dopad má výkon rozhodnutia na maloleté dieťa a jeho rodičov. Súd, zohľadňujúc najlepší záujem maloletého, je schopný vo svojej rozhodovacej fáze prijať také opatrenia, že reálne k samotnému výkonu vôbec nepríde. Pokiaľ je ale výkon rozhodnutia skutočne nutný, a opätovne reflektuje na záujem dieťaťa mal by súd postupovať nielen direktívnym spôsobom, ale aj v možnostiach preventívneho pôsobenia a sanovania narušených vzťahov.

14. Vykonávacie konanie vo veciach maloletých upravuje štvrtá časť CMP. Ide o postup ako následný a možný, ak dôjde k neplneniu či porušeniu judikovaných povinností inej ako peňažnej povahy. Ustanovenia tejto štvrtej časti dôsledne sledujú klasické dve fázy exekučného konania, ktoré sa uplatňujú i v otázkach tzv. personálnej exekúcie, a to nariadenie výkonu rozhodnutia uznesením ako prvú fázu a uskutočnenie výkonu rozhodnutia ako fázu druhú.

15. Ustanovenie § 370 CMP formuluje osobitosti exekučného titulu vo veciach maloletých, teda vo výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Materiálnym predpokladom začatia personálnej exekúcie, teda výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, je existencia exekučného titulu. Hoci explicitne nie je formulované uloženie povinnosti, implicitne je zjavné, že ten rodič, ktorý nemá u seba dieťa, je oprávneným a ten, ktorý má dieťa u seba, je povinným.

16. Krajský súd po preštudovaní spisu zistil, že exekučný titul, a to rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k.: 1P/24/2018-803 zo dňa 12.12.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k.: 11CoP/16/2020-1070 zo dňa 30.06.2020, nie je vykonateľný. Najvyšší súd SR uznesením 9 Cdo 294/2020 zo dňa 31.3.2021, právoplatné dňa 28.5.2021, rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k.: 11CoP/16/2020-1070 zo dňa 30.06.2020 v potvrdzujúcich výrokoch, ktorým bol na čas po rozvode manželstva maloletý B. zverený do osobnej starostlivosti otca, vrátane oprávnení rodičov ho zastupovať a spravovať jeho majetok, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť matky k maloletému B., ktorým bol upravený styk matky s maloletým B. a v zmeňujúcom výroku, ktorým bola uložená povinnosť otca umožniť maloletému B. telefonický kontakt s matkou a vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Po vrátení veci Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 11CoP/15/2021-1137 zo dňa 15.6.2021 rozsudok súdu prvej inštancie (rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k.: 1P/24/2018-803 zo dňa 12.12.2019) vo výroku II., ktorým bol na čas po rozvode manželstva maloletý B. zverený do osobnej starostlivosti otca, vrátane oprávnení rodičov ho zastupovať a spravovať jeho majetok, vo výroku III., ktorým bola určená vyživovacia povinnosť matky k maloletému B., vo výroku IV., ktorým bol upravený styk matky s maloletým B., vrátane obdobia vianočných i novoročných sviatkov, jarných a letných prázdnin a vo výroku VI., ktorým bola uložená povinnosť otca umožniť maloletému B. telefonický kontakt s matkou a tiež vo výroku VII. o trovách konania zrušil a vec mu v uvedenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uvedené uznesenie krajského súdu zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

17. Krajský súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že v danej veci absentuje exekučný titul ako jedna zo základných podmienok vykonávacieho konania vo veciach maloletých a preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil a konanie o výkon rozhodnutia podľa § 390 písm. a) CMP zastavil.

18. Krajský súd dáva do pozornosti, že v danom prípade má za to, že pokiaľ využil toto mimoriadne opatrenie pre zastavenie výkonu rozhodnutia, mal by okresný súd následne, a to ex officio začať konanie v ktorom bude reflektovať na tento vzniknutý stav, a to napríklad začatím konania o úprave rodičovských práv a povinností a podobne.

19. V zmysle § 391 CMP o náhrade trov konania rozhoduje súd v uznesení, ktorým konanie o výkon rozhodnutia zastavuje.

20. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Krajskému súdu tiež nebola preukázaná žiadna okolnosť, podľa ktorej by v zmysle § 55 CMP mohol náhradu trov konania priznať vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

21. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.
(§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)
Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)